

METÓDA OPTIMÁLNEHO MODULU

Autori: R.C. Oldenburg, H. Sartorius

Vychádza z predpokladu:
$$G_{Y/W}(s) = \frac{Y(s)}{W(s)} = \frac{G_0(s)}{1+G_0(s)} = 1 \quad (1)$$

\Rightarrow platí $y(t) = w(t)$ pre $\forall t$

- s cieľom priblížiť sa platnosti rovnice (1) \cong **frekvenčná nezávislosť URO** \Rightarrow vynechané

fázové pomery:
$$\left| G_{Y/W}(j\omega) \right|^2 = M^2(\omega) = M(\omega) \cdot M(-\omega) = 1 \quad (2)$$

kvadrát modulu frekvenčnej funkcie URO

- po zavedení označenia: $G_0(j\omega) = U(\omega) + jV(\omega)$ (3), pre rovnicu (2) platí:

$$M^2(\omega) = \left| \frac{G_0(j\omega)}{1+G_0(j\omega)} \right|^2 = \left| \frac{U + jV}{1+U + jV} \right|^2 = \frac{U^2 + V^2}{1 + 2U + U^2 + V^2} = 1 \quad (4)$$

- rovnica (4) platí ak $1 + 2U = 0$ (5)

- z (5) \Rightarrow $\text{Re}\{G_0(j\omega)\} = U(\omega) = -\frac{1}{2}$ (6)

- podmienke (6) sa približuje frekvenčná charakteristika otvoreného obvodu s astatizmom prvého rádu
- Procedúru určovania optimálnych hodnôt parametrov r_0, r_{-1}, r_1 PID regulátora zjednodušíme ak prenosovú funkciu regulovaného procesu uvažujeme v tvare:

$$\text{Proces: } G_p(s) = K \frac{M(s)}{N(s)} = \frac{K}{N(s)/M(s)} = \frac{K}{1 + a_1s + a_2s^2 + \dots} \quad (7)$$

$$G_0(j\omega) = G_R(j\omega) \cdot G_p(j\omega) = \frac{K [r_0 + j(r_1\omega - r_{-1}/\omega)]}{1 - a_2\omega^2 + a_4\omega^4 - \dots + j(a_1\omega - a_3\omega^3 + \dots)} \quad (8)$$

- komplexný výraz (8) rozdelíme na $U(a)$ a $V(a)$;

$$\text{Re}(G_0(j\omega)) = U(\omega) = -\frac{1}{2} \Rightarrow$$

$$K(r_0 - a_1r_{-1}) + K(r_1a_1 + a_3r_{-1} - r_0a_2)\omega^2 + K(r_0a_4 - r_1a_3 - r_{-1}a_5)\omega^4 + \dots = \quad (9)$$

$$= -0,5[1 + (a_1^2 - 2a_2)\omega^2 + (a_2^2 + 2a_4 - 2a_1a_3)\omega^4 + \dots]$$

- Porovnaním koeficientov pri rovnakých mocninách ω rovnice (9) dostaneme SLR v maticovom tvare

$$\text{PID: } \begin{bmatrix} a_1 & -1 & 0 \\ a_3 & -a_2 & a_1 \\ a_5 & -a_4 & a_3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} r_{-1} \\ r_0 \\ r_1 \end{bmatrix} = \frac{1}{2K} \begin{bmatrix} 1 \\ -a_1^2 + 2a_2 \\ a_2^2 - 2a_1a_3 + 2a_4 \end{bmatrix} \quad (10)$$

$$\text{PI: } \begin{bmatrix} a_1 & -1 \\ a_3 & -a_2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} r_{-1} \\ r_0 \end{bmatrix} = \frac{1}{2K} \begin{bmatrix} 1 \\ -a_1^2 + 2a_2 \end{bmatrix} \quad (11)$$

$$\text{PD: } \begin{bmatrix} -a_2 & a_1 \\ -a_4 & a_3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} r_0 \\ r_1 \end{bmatrix} = \frac{1}{2K} \begin{bmatrix} -a_1^2 + 2a_2 \\ a_2^2 - 2a_1a_3 + 2a_4 \end{bmatrix} \quad (12)$$

$$\text{I: } r_{-1} = \frac{1}{2K} \frac{1}{a_1} \quad (13)$$

MOM – ak prenosová funkcia procesu má dopravné oneskorenie $e^{-T_D s}$

- Prenosová funkcia procesu má tvar

$$G_p(s) = K \frac{\prod_{j=1}^m (T_j s + 1)}{\prod_{i=1}^n (T_i s + 1)} e^{-T_D s} \quad (14)$$

- Pomocou časových konštánt T_i a T_j a T_D vyčíslime pomocné parametre P_k $k = 1, \dots, n$

$$P_k = \sum_{i=1}^n T_i^k - \sum_{j=1}^m T_j^k + T_D \delta_k \quad k = 1, \dots, n \quad (15)$$

Kde $\delta_k = 1$ pre $k = 1$; $\delta_k = 0$ pre $k \neq 1$

- vzťah medzi koeficientmi a_i a p_k udávajú Newtonove vzorce:

$$\sum_{i=0}^{k-1} (-1)^{k-i} a_i p_{k-i} + k a_k = 0 \quad a_0 = 1, k = 1, 2, \dots, n \quad (16) \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \text{nové koef. pr.: } \begin{cases} a_0 = 1 \\ a_1 = p_1 \\ a_2 = (p_1^2 - p_2)/2 \\ a_3 = (p_1^3 - 3p_1p_2 + 2p_3)/6 \\ a_4 = (p_1^4 - 6p_1^2p_2 + 8p_1p_3 + 3p_2^2 - 6p_4)/24 \\ a_5 = (p_1^5 - 10p_1^3p_2 + 20p_1^2p_3 + p_1p_2^2 - 30p_1p_4 - 20p_2p_3 + 24p_5)/120 \end{cases}$$

Aplikácia na procesy s dopravným oneskorením

Použiť maticový tvar → MOM - A